

Internationella utbyten berikar

Vilka orsaker och drivkrafter finns bakom migration? Hur ser följderna ut? Det studerar Birger Sjöberggymnasiets samhällsvetarelever tillsammans med andra ungdomar i Europa.

På Birger Sjöberggymnasiet pågår olika projekt och aktiviteter som syftar till att öka skolans internationella kontakter.

Ökade omvärldskontakter är en del i Birger Sjöberggymnasiets strategi för att erbjuda eleverna en attraktiv utbildning.

Målet är att etnisk och kulturell mångfald tydliggörs och ses som en möjlighet och ett resurstillskott i skolans olika aktiviteter på alla program.

Producerar en film tillsammans

Tillsammans med skolor i Tyskland, Litauen, Lettland, Österrike och Turkiet deltar just nu Birger Sjöberggymnasiets elever som valt inriktning geografi, historia och samhällskunskap inom Samhällsvetenskapliga programmet i EU-projektet "Europa i rörelse", ett s.k. Comeniusprojekt.

– Under två års tid besöker vi varandras städer, deltar i program och intervjuar människor med erfarenhet av att fly sitt hemland. Tillsammans skapar vi sedan en film av alla dessa intervjuer, säger språklärare Per Tuominen.

En personlig resa

Den 9 november 2009 samlas alla i Rostock, på årsdagen av Berlinmurens fall 1989.

– Genom att bo hos värdfamiljer och följa med eleverna i deras vardag får våra elever en god inblick i andras kulturer och förståelse för deras erfarenheter och historia. Därför är projektet lika mycket en personlig resa för eleverna

Birger Sjöberggymnasiets elever ute i Europa (på bilden Wien) för att producera en intervjufilm om migrationsorsaker, drivkrafter och följder. Foto: Per Tuominen.

Sidoprojektet "Rör sig för Europa" innebär också att eleverna får pröva en idrott som kanske inte är så vanlig på hemmaplan. En aktivitet som får symbolisera avstånd och möten. I samband med dessa aktiviteter samlar deltagarna också in pengar för att skänka till välgörande ändamål. I Vänersborg har de andra deltagarna bland annat fått pröva innebandy.

Hög nivå på projektet

Per är mycket nöjd med det tvååriga projektet som pågår fram till våren 2010.

– Vi har deltagit i EU-projekt tidigare och de är ofta väldigt bra. Strukturen är tydlig och genomtänkt och innehållet håller nu för tiden hög nivå. Ofta är det tillfälligheter som gör att vi får förfrågningar och kan medverka. Det är viktigt att odla personliga kontakter. Jag är själv mycket intresserad av internationella utbyten, därför håller jag tentaklarna uppe och ser vilka EU-projekt som är på gång och vad som kan vara värdefullt för våra elever att medverka i.

Förutom EU bidrar även Vänersborgs kommun med finansiering.

Arbetsmarknad: hela världen

Birger Sjöberggymnasiets Hotell- och restaurangprogrammet utbildar ungdomar för professionella kök runt om i världen. Med internationell erfarenhet säkerställs anställningsbarheten.

Restaurang- och hotellprogrammet erbjuder en verklighetsbaserad utbildning. Eleverna driver den egna restaurangen Novisen under gymnasietiden, lagar mat till andra elever och får internationell erfarenhet.

– Alla treor brukar göra en studie- och inspirationsresa i Europa. I våras var de i Berlin, året dess för innan i Spanien. Dessutom ser vi att allt fler gör sin APU, arbetsplatsförlagd utbildning, i ett annat land, säger programrektor Mikael Andersson.

Internationell erfarenhet

De senaste åren har allt fler elever utfört sin APU i London, Norge, Danmark, Spanien och USA. Ett perfekt sätt att förbereda sig för ett globalt yrke som kräver flexibilitet, goda språkkunskaper och hög stresstålighet.

– Matkulturen, liksom arbetskulturen i olika kök runt om i världen, skiljer sig mycket åt. Ju mer erfarenhet eleverna skaffar sig desto högre anställningsbarhet har de även på den svenska arbetsmarknaden.

Nätverk ger möjligheter

Det internationella nätverket som i hög grad möjliggör ett elevutbyte över nationsgränserna härleds ofta från tidigare EU-projekt och lärarutbyten. Höstterminen 2009 stärks dessa nätverk.

Mikael förklarar:

– Under en vecka i november kommer tre lärare från Belgien, som undervisar på motsvarande utbildningar, att besöka Birger Sjöberggymnasiet. Lärarna ska även praktisera på restauranger i Vänersborg. Det här öppnar dörrar för ytterligare möjligheter för framtiden för våra elever.

Elever renoverar skolor i Bosnien

Byggelever från Birger Sjöberggymnasiet renoverar skolor i Tuzla, Bosnien. Foto: Susanna Radovanovic.

Skola i Tuzla, Bosnien 2007: splitterskador, skotthål och minerad terräng utanför skolgården. Uppdrag för Vänersborgselever: Hjälpa till med renoveringen.

Birger Sjöberggymnasiet satsar på mångfalds- och integrationsarbete. Målet är att etnisk och kulturell mångfald tydliggörs och ses som en möjlighet och ett resurstillskott i skolans olika aktiviteter på alla program.

Ord till handling

Det tog idrottslärare Susanna Radovanovic fasta på. Genom sitt engagemang i Svenska skolidrottsförbundet har hon försökt bygga upp skolidrottsföreningar i Bosnien. Hennes föräldrar är från före detta Jugoslavien.

– Bosnien är ett land i Europa som på grund

av ett förödande krig inte kan satsa medel på att renovera skolor. Bland annat var deras gymnastiksalen i bedrövt skick. Jag ville göra något.

Lika och olika

Sagt och gjort. Eleverna och lärare på Byggprogrammet, som tidigare renoverat en skola i Lettland, kände sig redo. Hösten 2007 gick första resan ner till staden Tuzla med insamlade pengar. En vecka senare var två gymnastiksalen renoverade med nya golv och väggar.

– Resan var oerhört utvecklande för våra elever som fick mycket tacksamhet tillbaka. Det här är skolarbete i verkligheten, där eleverna själva får planera, göra kostnadsberäkningar och utföra jobben. Samtidigt, trots de olika livsbetingelserna, så upptäcker ungdomarna hur mycket de har gemensamt – musik,

klädstilar, intressen och drömmar, säger Lennart "Jonte" Ryrhed, lärare på Byggprogrammet.

Stöd av EU och SIDA

För att fortsätta utbytet sökte Birger Sjöberggymnasiet medel från internationella programkontoret, ett EU-organ som även stöds av SIDA. I juni 2008 beviljades projektet 760 000 kronor inom ramen för Athena – ett program för globalt utbyte inom yrkesutbildning. En ny resa gjordes i maj i år. Eleverna fick träffa Bosniens utbildningsminister, intervjuas i TV och renoveringen av en vind, som under kriget användes som flyktförläggning för ensamstående barn, påbörjades. Slutresultatet ska bli en konferensanläggning. Samtidigt knöts även Hantverksprogrammet Skrädderi och Mode till projektet.

– Nu samarbetar vi med motsvarande utbildningar i Bosnien. De har ingen slöjdundervisning i grundskolan och deras textilutbildning har mycket små medel att röra sig med. Exempelvis får eleverna inte använda symaskin första året. Vi har nu skickat ner material så att vi i höst kan anordna en gemensam mannekäng-uppväsning. Vi vill stimulera till ökad kreativitet, säger textillärare Pernilla Sörensson.

Samtidigt har Birger Sjöberggymnasiets textillever Sandra Stankovic, som projektarbetar, gjort en svensk-bosnisk ordlista över fackuttryck inom ämnet.

Mognadsprocess

I höst bär det av igen till Tuzla. Med flyg denna gång reser 16 elever och fyra lärare ner, alla får söka på skolmeriter.

– Att få resa ner ska fungera som en morot för eleverna som får en upplevelse för livet. Det är ett gäng som åker ner, ett annat som kommer hem, menar Susanna.

Vänersborgs kommuns politiker har varit mycket positiva till utbytet och har fastställt medel till båda resorna.

Högre studier

Hotell- och restaurangprogrammet förbereder även eleverna för högre studier, exempelvis:

Komvux (påbyggnadsutbildningar):
- Bartender, hotell och konferensservice

Högskolan/Högre restaurangutbildningen i Grythyttan:
- Gastronomiprogrammet, 80- 160 p
- Hospitality Management, 80 p

"Jag håller tentaklarna uppe och ser vilka EU-projekt som är på gång och vad som kan vara värdefullt för våra elever att medverka i."

Internationalisering

"Utbildning idag ska ge ungdomar en grund för att kunna verka på en arbetsmarknad som inte är begränsad till Sverige. Därför är det viktigt att de internationella frågorna är levande och bearbetas i undervisningen som t. ex. framtidstro, fred, solidaritet och miljömedvetenhet. Skolan ska också verka för att de studerande får förståelse för andra kulturers levnadsmönster."

Utdrag ur Birger Sjöberggymnasiets Skolplan